

List wiceministra sprawiedliwości Marcina Warchoła do przedstawicieli

Komisji Weneckiej

Europejska Komisja na rzecz Demokracji przez Prawo wśród zasadniczych celów swojej działalności ma promowanie rządów prawa (promoting the rule of law) (art. 1 Statutu Komisji Weneckiej). Polska Konstytucja w art. 9 wskazuje, że Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego. Statut Komisji Weneckiej precyzyjnie określa zamknięty krąg podmiotów uprawnionych do zaproszenia Komisji do danego państwa. Należą do nich: Komitet Ministrów, Zgromadzenie Parlamentarne, Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy, Sekretarz Generalny, Państwo, organizacja międzynarodowa lub organ uczestniczący w pracach Komisji. Zgodnie z art. 133 i 146 polskiej Konstytucji reprezentantami Państwa w stosunkach zewnętrznych są Prezydent i Rada Ministrów. Żaden z wymienionych podmiotów nie skierował do Komisji zaproszenia, gdyż Marszałek Senatu nie posiada takich kompetencji.

Wobec powyższego nie możemy pozwolić, aby pojawiły się w przestrzeni międzynarodowej wątpliwości co do legalności działań Komisji. Mogłoby to bowiem zaszkodzić bezstronności, apolityczności i eksperckiemu charakterowi tego znamienitego organu.

Co jednak najistotniejsze, uznanie obecnej wizyty przedstawicieli Komisji jako oficjalnej byłoby naruszeniem polskiej Konstytucji i rażącym złamaniem Statutu Komisji Weneckiej, który Polska szanuje i w warunkach prawa międzynarodowego przestrzega. Mając na uwadze jednoznaczne postanowienia polskiej Konstytucji i z troski o autorytet Komisji jako organu bezstronnego, apolitycznego i działającego na podstawie i w granicach prawa, jesteśmy zmuszeni uznać wizytę przedstawicieli Komisji jako nieoficjalną i nieformalną, a wszelkie Państwa ustalenia czy opinie wydane na podstawie takiej nieoficjalnej wizyty za dokumenty nie mające charakteru oficjalnych opinii czy ustaleń Komisji Weneckiej.

Ministerstwo Sprawiedliwości, może udzielić – i chętnie udzieli - wszelkich niezbędnych informacji dotyczących aktualnego ustawodawstwa regulującego funkcjonowanie polskiego sądownictwa przedstawicielom Komisji Weneckiej jedynie podczas ich oficjalnej wizyty. Dotyczy to więc wyłącznie sytuacji, gdy Komisja ją przeprowadzi, opierając się na prawie międzynarodowym, prawie polskim i na swoim Statucie.

Z uwagi na nieoficjalny i nieformalny charakter wizyty jesteśmy gotowi zaprosić Państwa jako przedstawicieli Komisji do zwiedzenia Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL. Jest ono miejscem symbolicznym, w którym można zobaczyć ślady okrucieństwa komunistycznego wymiaru sprawiedliwości i skutki braku rozliczenia

sędziów z tego okresu. Dyrektor Muzeum dr Jacek Pawłowicz, wybitny historyk tego okresu dziejów naszego państwa jest gotów przyjąć Państwa osobiście i zapoznać z aspektami historyczno-kulturowymi przemian wymiaru sprawiedliwości w Polsce. Niewątpliwie poznanie tego rodzaju kontekstu zmian w sądownictwie wzbogaci Państwa wiedzę i rzuci dodatkowe światło na potrzebę przeprowadzenia reformy.

Uprzejmie informujemy, że godz. 13.00 w piątek 10 stycznia jest aktualna. Adres Muzeum to: Rakowiecka 37. Jako osobę do kontaktu wskazujemy Dyrektora Muzeum Pana Jacka Pawłowicza.

Dr hab. Marcin Warchoł

(wiceminister sprawiedliwości, członek Komisji Weneckiej)